

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egész évre . . . 200 Lei
 Félévre . . . 100 Lei
 Negyedévre . . . 50 Lei

HIRDETME NYEK DÍJA:
 milliméter díjszabás szerint.

Nyilttéri közlemények sora:
 25 Lei.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Dr. Sándory Mihály.

Megjelenik vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Regele Ferdinand-ut 34.
 (Sándory-ház.)

Kéziratokat csütörtök estig
 fogadunk el.

Telefon: 14.

Egyes szám ára 4 Lei.

GYERGYÓ

Dr. Gyárfás Elemér szenátorunk beszédei.

Dr. Gyárfás Elemér szenátorunknak három hatalmas beszédét vettük, amelyeket a szenátus 15-iki, 18-iki és 19-iki ülésén mondott el.

Mai számunkban közöljük az aviatikai bélyegek ügyéről és a birói likvidálási törvényről szóló beszédeket közöljük.

Az aviatikai bélyegek ügyében a szenátus 1932. április 15-iki ülésén.

Szenátor Urak,

e törvényjavaslatnak az a hivatása, hogy helyettesítse az aviatikai alapra vonatkozó régi törvényt, mely tavaly szavaztatott meg azon a hírhedt április 1-i éjszakán, mikor a szenátust a törvényjavaslatok olyan özönével árasztották el, hogy ámbár én délután 3-tól éjjelig jelen voltam az ülésen, mégis csak utólag szereztem tudomást erről a törvényről, mikor az már alkalmazásra került s amikor a szegény adózó közönség tudatára ébredt annak, hogy milyen terhet jelent számára ez a repülőbélyeg s annak behajtása mennyi kellemetlenséggel és zaklatással jár. Ekkor tettem szemrehányást önmagamnak, hogy nem voltam figyelmesebb és megtörténhetett, hogy ez a törvény keresztül ment a szenátuson anélkül, hogy ellene kifogásaimat előterjesztettem volna. Éppen ezért kénytelen vagyok most teljesíteni azt a kötelességet, melyet tavaly hibámon kívül elmulasztottam és kérem, hogy pár pillanatig szíveskedjenek figyelmet szentelni szavaimnak.

Szenátor Urak, az előttünk fekvő törvényjavaslatot két miniszter ellenjegyezte és terjeszti előnkbe: a jelenlévő hadügyminiszter ur és a pénzügyminiszter ur. Valójában a javaslatnak az a célja, hogy biztosítsa az aviatika bizonyos szükségleteit és ami ennek a javaslatnak — hogy úgy mondjam — honvédelmi részét illeti, teljes mértékben csatlakozom mindazokhoz, amiket az előttem szóló Ștefan Ioan ur mondott. Nekem is az a nézetem, hogy az aviatika fejlesztése közérdek s azt hiszem, hogy a hadügyminiszter ur ebben az ülésszakban is meggyőződhetett arról, hogy mi mindenkor, a legesélyesebb kifogás és bárminő tiltakozás nélkül megszavaztuk azokat a törvényjavaslatokat, melyeket a Hadügyminiszter Ur terjesztett előnkbe honvédelmi szempontból, mert úgy ítéljük, hogy ez hazafias kötelesség, melyet teljesíteniünk kell s amelyet teljesítünk is készségesen és hazafias érzéssel. (Taps.)

Azt hissem azonban, Szenátor Urak, hogy éppen a hadseregnek arra a fontos érdekére való tekintettel, hogy t. i. biztosíttassék e fegyvernem részére a szükséges pénzügyi alap, valószínűs az, hogy ezek a szükségletek ilyen bélyegek útján fedeztessenek és nem az állam rendes költségvetésének keretében. Ebből a szempontból teljesen magamévá teszem a legfelsőbb törvényhozó tanács ama kifogását, hogy teljesen megengedhetetlen, sőt egyenesen alkotmányellenes ez az eljárás, mert, ha fennáll ez a szükséglet és tényleg senki sem tagadhatja hogy aviatikánkról gondoskodnunk kell — s ez nemcsak állandó jellegű, hanem fokozódó terhet jelent — akkor valószínűs az, hogy szükséglet az, hogy szükségletei ilyen repülő bélyegekből

nyerjenek fedezetet és nem a költségvetés keretében.

Ennek az a további hátránya is van, Szenátor Urak, hogy ily módon egyáltalában nincsen biztosítva a szükséges összeg, mert annak sohasem lehet pontosan ismerni s a Hadügyminiszter Ur nem eszközölhet pontos számításokat és sohasem tudhatja, hogy milyen összegek fölött rendelkezhetik, mert ez függ attól, hogy önagysága hány mozijegyet vált s hogy a szobalány hány levelezőlapot ír haza a falujába s mindezekre hány repülőbélyeget ragaszt föl.

Szenátor Urak, aki csak átnézett egy nemzetgazdaságtani kézikönyvet, nagyon jól tudja, hogy az összes közvetett adók és különösen a fogyasztási adók általában mind igazságtalanok s az ideális helyzet az volna, hogy az állam összes szükségleteit az egyenes adókból fedezzék. Éppen ezért megengedhetetlen elvi szempontból is, hogy a hadsereg szükségleteinek fedezésére bélyeg rendszeresíttessék s e bélyeg jövedelmei fedezzenek bizonyos szükségleteket. Különösen nem tudom helyeselni azokat a módokat és feltételeket, melyek e repülőbélyegek alkalmazására vonatkozólag foganatba vettek s amelyek számtalan zsarolásra adnak alkalmat.

Nem is akarok arról beszélni, — s nagyon esodálom, hogy a Szenátor Urakat nem döbentette meg Ștefan Ioan szenátor urnak az az alapos kifogása, — hogy még a választási plakátok is 1—2 lejű repülőbélyeggel lesznek el látandók.

Ștefan Ioan: 1—5 lejű terjedő bélyeggel!

Gyárfás Elemér: Azt kell hinnem, hogy azok a Szenátor Urak, akik ezt az intézkedést nem tekintik aggodalmasnak, eleve lemondtak arról, hogy a következő választásokon jelölteként szerepeljenek, mert különben elképzelhetetlen, miként járulhatnak hozzá ahhoz, hogy csupán 10.000 választási plakátot feltételezve, egyedül repülőbélyegben 20.000 lejt fizessen egy-egy jelölt. (Nagy zaj, helyeslések és tiltakozások). Ez csak úgy képzelhető el, ha az illetőnek alapos kilátása van arra, hogy az ülésszak alatt, amíg a parlamentnek tagja, valamelyes módon visszaszerezheti ezt az összeget, nem tudom milyen forrásból, mi azonban sajnos, az ilyen költségeknek fedezeti forrását nem ismerjük.

Leszögezem tehát, hogy mindnyájan elismerjük, hogy az aviatika fejlesztéséhez pénz szükséges s hogy ez olyan közérdek, melynek céljára az államnak meg kell hoznia minden áldozatot. Minthogy azonban elvi szempontból nem tehettem magamévá a pénzügyminiszter urnak azt az álláspontját, hogy ő az aviatika e kiadásainak fedezetét e bélyeggel akarja megteremteni, kijelentem, hogy nem szavazhatjuk meg ezt a törvényt.

A birói likvidálási törvényhez a szenátus 1932. április 19-iki ülésén.

Szenátor Urak,

csupán néhány szót kívánok szólni és ki akarom fejezni köszönetünket és elismerésünket az Igazságügyminiszter Urral szemben azért,

hogy előterjesztette ezt a törvényjavaslatot.

A konverziós-törvény tárgyalása rendjén a 41. §-nál nyomatékosan kértük, hogy azoknak a pénzintézeteknek és más vállalatoknak, melyeket e törvény súlyosan érint, engedélyezzen a kormány legalább egy éves kiméleti időt, mert a 41. §-ban felvett ama intézkedés, hogy csőd nem rendelhető el ellenük, nem érvényesíthető és semmi sem segít rajtuk, ha hitelezőik perelhetik őket és végrehajtásokat vezethetnek ellenük. Fájdalom, kérésünket nem hallgatták meg.

E törvény mégis biztosítja a tisztességes vállalatok számára a tisztességes temetés lehetőségét, ami minden esetre eredmény. Tényleges megoldást nem hoz ez a törvényjavaslat sem, mert hiszen nem biztosítja életüket és föltámadásukat, de különösen a konverziós-törvény által súlyosan érintett erdélyi bankok számára lehetővé teszi azt, hogy simán lebonyolíthassák ügyleteiket és a betevők ne veszítsék el teljes egészében betéteiket.

Hogy csak néhány számadatot említsek, példaképpen az erdélyi magyar bankok helyzetét hozom föl, melyeknek saját tőkéje közel 1 milliárd lej volt s a takarékbetéteik kb. 5 milliárd lejt tett ki. A konverziós-törvénnyel szenvedett veszteségek következtében az 1 milliárd lej saját tőke megsemmisültnek tekintendő, az 5 milliárd betétből pedig további egy, vagy másfél milliárd mehet veszendőbe. Ha az Igazságügyminiszter Ur nem jött volna ezzel a törvényjavaslattal, úgy az Erdélyben érvényben lévő csődeljárás mellett a betétállományból még megmaradt 3—4 milliárd takarékosági tőke, — mely tulnyomóan kisemberek tulajdona — tőkéletesen elveszett volna.

Éppen ezért szívesen látjuk a tervbevett intézkedéseket s a törvény összes rendelkezéseiből megnyugvással állapítottuk meg, hogy ezt a javaslatot olyan ember dolgozta ki, akinek volt jogi tudása, koncepciója és jogérzéke és ismeri jól a szükségességeket s a viszonyokat Erdélyben is és — úgy hiszem — a régi királyságban is.

Mindezekre való tekintettel újlag kifejezem elismerésünket és kijelentem, hogy meg fogjuk szavazni ezt a törvényt. (Taps a többség padjaiban).

A gyergyószentmiklósi közbirtokosság közgyűlése.

F. hó 28-án d. u. 3 órakor tartotta meg a gyergyószentmiklósi közbirtokosság tavaszi közgyűlését. Tekintettel arra, hogy munkanap volt, az illetékes birtokosok nagyon kevesen, mintegy 50-en jelentek meg a közgyűlésen.

A közgyűlés főtárgya az 1932. évi költségvetés tárgyalása volt, melyet egy előző közgyűlésen a nagy állami tehertételek miatt Gereoffy Csanád indítványára a közgyűlés nem fogadott el. Igaz, hogy a jeleni átdolgozott költségvetés mintegy 150.000 lejű redukción mutat az állami erdészeti hatóságok által felvett kiadási tételeknél, mindennek dacára a költségvetést csak azon feltétellel fogadta a közgyűlés el, hogy illetékes hatóságoktól kérelmezze az Igazgatóság a kiadások tételeinek a mai faárakhoz való redukálását, mert mintegy 500.000

A Laurentzi bodegában

állandóan frissen csapolt poharas sör és kitűnő zóna kapható!

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri tisztelettel: **Laurentzi Rudolf.**

lejes állami célt szolgáló kiadást a birtokosság mai bevételei mellett nem bír meg s így minden szebb, nemesebb cél érdekében, sőt saját anyagi létének biztosításában is a legnagyobb zavaroknak néz elébe. A kiadás és bevétel között mintegy 400.000 lej deficit mutatkozik, mely nem is csoda, amikor csak állami adókban $\frac{1}{4}$ millió terhet raktak a birtokosságra s a fa köbméterenkénti ára alig éri el a 80 lejt. A költségvetést fenti feltétellel végül is a közgyűlés elfogadta.

Ezután napirenden lévő egyéb birtokossági ügyek intéztettek el. A birtokosság a r. kath. iskolák fenntartása érdekében újabb tanujelét adta áldozatkészségének, mert dacára a nehéz anyagi helyzetének, mégis mintegy 50.000 lejt szavazott meg részben készpénz, részben természetbeni támogatás gyanánt.

A lemondott felügyelőbizottsági tagok helyébe Burján Péter Antalé és Veress Mihály IV. tizesbeli lakosokat választották egyhangulag meg.

Vizsgálat indult Valeanu kórházi orvos ellen.

Egész Erdély sajtója gyakran emlékezett meg Valeanu Salamon dr. gyergyószentmiklósi kórházi orvosról, akinek működése a valamikor virágzó és erősen látogatott kórházat tökéletesen tönkretette, olyannyira, hogy mostanában a betegek úgy kerülnek, mintha csak éppen a temető előszobája volna. A gyergyóiak minden áron szabadulni szeretnének a jelen kórházi orvostól, akinek azonban nagyszerű összeköttetései vannak, valami tábornok-sógor révén és aki görcsösen ragaszkodik állásához, úgy, mintha másutt sehol meg nem tűnének ilyen tudomány és működésű férfiakat, s mintha Gyergyó volna az egyedüli hely, ahol komolyabb következmények nélkül fejtheti ki halálozási statisztikával gyakori összefüggésbe kerülő tevékenységét.

Feljelentés feljelentés után megy ellene különböző felső hatóságokhoz, de legtöbbször még vizsgálatot se eredményez, vagy ha igen, a vizsgálat nem eredményez semmit.

Ugy látszik az egyik legutolsó eset érdekeltje, György Jánosné férje, megtalálta a helyes ajtót, ahol kopogtatni kell. Tataru erdélyi miniszterhez tett feljelentést s panaszolta el, hogyan halt meg felesége a gyergyószentmiklósi kórházban, anélkül, hogy amikor oda bement, bármi betegsége is lett volna.

György János feljelentése.

Az erdélyi miniszter jó orvos és jólelkű ember. Ez a két ismert tulajdonsága késztette arra György Jánost, hogy panaszával hozzá forduljon.

Az esetet máskülönben annakidején részletesen megírtuk.

Azt adja elő a panaszban, hogy feleségét, Darabont Rózát elhuzódó szülés közben, a bába tanácsára vitte be a kórházba, hogy ott műtet hajtsanak rajta végre. Az asszony szülése nem folyt le normális idő alatt s úgy látszott, mintha komplikációk állottak volna be. Ezért kellett kórházba mennie.

Alig, hogy a kórházba beszállították, a szülés megtörtént, minden orvosi beavatkozás nélkül. Anya és gyermeke egészségesek voltak. Nem sokáig, mert a szülő asszonyt

Valeanu orvos ur rendeletére, már kezdetben olyan teremben helyezték el, amelyikben kívül gennyes sebű és venerás betegek feküdtek.

Az asszonynak nem volt semmi baja, még egy teljes hétig láztalan volt, a gyermek is normálisan fejlődött.

Négy nap múlva jelentkezett a fertőzés, amelynek gennyes és nemibetegekkel való együtt-lét következtében halálos biztonsággal kellett bekövetkeznie. Az asszony lázt kapott, sokáig élet-halál közt volt és január 20-án, harminckét nappal kórházba szállítása után, általános vérmérgezés következtében meghalt. Pár nappal később meghalt a gyermeke is.

Még a laikusok is tudják, hogy egy szülő nő körül a legnagyobb elővigyázattal kell el-

A református papilak építéséhez 15 kbm. fát szavazott meg a közbirtokosság, míg a tanítók nyomorának enyhítésére egyenkint 10—10 köbméter fát helyezett kilátásba. Szóval bebizonyította a közgyűlés, hogy a mai nehéz helyzetben is tud áldozatot hozni nemes célok s anyagi nyomorok enyhítése érdekében, de nem veheti senki rossz néven, ha kismemberek tulajdonát képező, egyéni vagyona felett féltékenyen őröködni törekszik s azt nem szórja az eddigi meggondolatlansággal két kézzel szét.

A gyűlés mindvégig a legnagyobb komolysággal s rendben folyt le, mely nagyban tulajdonítható az elnöklő járásbíró tapintatos s határozott viselkedésének, mely mindvégig tiszteletet parancsolt. Kíváncsot volna, hogy hasonló gyűlések lehetőleg vasár-, vagy ünnepnapokon tartassanak meg, hogy az érdekeltek minél számosabban vehessenek azon részt, meggyőződve, hogy a birtokosság mai vezetése helyes uton halad s mindenben igazolja a mai vezetők közmegegyezést keltő működését. *Gécsé.*

járni és mindent el kell követni, hogy a fertőzésnek még a lehetősége is ki legyen zárva.

Orvosok véleménye szerint pedig az a tény, ha egy szülő nőt gennyes és venerás betegekkel egy szobába helyeznek el, egyenlő a halálos ítélettel.

György János esetében a halálos ítélet kettős volt...

Megindul a vizsgálat.

A hátramaradt férj április hónap elején fordult Tataru miniszterhez, kérésében előadva az esetet. Április hónapnak még nincs vége és máris lefolytatták Valeanu doktor ellen a vizsgálatot, amely a feljelentő állításait megerősítette.

Láng Jánosné bába igazolta, hogy az asszony, amikor a kórházba szállították, teljesen láztalan volt s még ott is három napig volt lázmentes, úgyhogy beszélni sem lehet arról, hogy a fertőzést kívülről hozta volna. Hasonlóképpen igazolták a tanúk, hogy a szülő nő ugyanazon teremben volt Albert Rozáliával, akinek gennyes lábglyuladása december 25-én halálát okozta, Jánosy Juliánnával, akit ugyan csak gennyes sebbel kezeltek a kórházban és egy pincérmővel, aki vérbaját kezelte ott.

Valeanu doktor védekezésében tanukat kívánt feladni arra a körülményre, hogy a kórháznak nem volt fája, hogy még egy kórtermet fűthessen és ezért kellett a szerencsétlen szülő asszonyt fertőző betegek közé elhelyezni. — E védekezés nem áll meg, miután éppen akkor, ahogyan az a kórház raktárkönyveiből is kiderül, pont hét öl bükkfa állott az udvaron.

A vizsgálatot dr. Comes vármegyei főorvos folytatta le és annak eredményét kíváncsian várjuk.

Szini János.

Harangok zugnak: egy ember halt meg...

Öreg falvak országutját lakta, gödrös, sáros utcáit járta, nyikorgó zavaros portákat, sirva csikorduló ajtókat nyitogatott s szegény, beteg emberek ágya fölött életet és reménységet osztott.

Orvos volt.

Gyergyó árvizhajtotta, viharverte népe kiserült a kapuk alól, szántóba indul, mert hiszen a kegyetlenül rámeccserdült élet nem áll meg. A föld végén találkozó, homlokát törő, rögtön turó székely kikottyantja mégis a fájdalmas hirt:

— Hallottad-e? Meghalt a szászhegyi doktor.

Meghalt Szini János. Az utcák vándora, szegények szolgája, jajgató betegek vigasza, a gyergyói nép gyámola.

Nem itt született: Háromszéken. Albison. Atyja református esperes volt. Szini János. A háromszéki Szini család ősi székely származású s rokonságban van a legelső, ott élő familiákkal, mint a Kőkőssy, Herepey, Kőnczey, Apor, stb. családokkal. Az öntudatos esperes kiváló

nevelést adott gyermekeinek: Szini János középiskoláit a nagyenyedi ref. kollegiumban, az egyetemet Kolozsváron végezte, hol az akkor híres-neves Géber professzor mellett éveken át dolgozott. A klinikákról került Gyergyóba, Szászhegyre községi orvosnak, mely akkortájt az ország egyik legjobban dotált községi orvosi állása volt. Szini János tudása, elpusztíthatatlannak látszó fizikuma, vas szorgalma, dolgozni akarása és dolgozni tudása csakhamar az egész Gyergyó orvosává tette s egyéni ereje, kiválósága, tehetsége, puritán becsülete páratlan tiszteletet, nagyrabecsülést biztosított részére. Így könnyen érthető, hogy a gyergyói, a megyei közélet hathatós és komoly factora lett csakhamar.

Borszék fürdő tulajdonosai, a két község, Ditró és Szászhegy a vagyonkezelő testület elnökévé választotta s kettős szerepében, — Borszékfürdő orvosa is volt, — emberfeletti munkáért igyekezett fejleszteni Borszékot s gyarapítani a rábizott hatalmas vagyont. Mennyi álmatlan éjszakát, keserű percet szerzett neki az a Borszék, melynek fája, fenyője alatt nem akart mást, mint egy-egy ellopott perere, pillanatra megpihenni, fáradt, eltikkadó, a munkában meggyötört mellére üdítő, tiszta ozont szívni. A fák tövére épített Szini-villa tán el tudná mesélni a harcos élet panaszait s a suttogó, saját maga által ültetett fenyők, — melyek ma már óriásokká serdültek — el tudnák panaszolni a sok megbántást, gáncsot, amely ebben a heroikus munkában, munka közben Szini Jánost érte.

Nem csüggedt. Minden perce munkában telt el. Amellett, hogy a betegek ezreit kezelte, mint községi, vasuti, munkáspénztári és fürdőorvos, tagja volt Csikvármegye törvényhatóságának, igazgatósági elnöke az akkor jónévű és nagyhirű Agrár Takarékpénztár gyergyószentmiklósi fiókjának és sok más testületnek.

Felesége Bartalis Cserny Linka, kivel harminchat évet élt boldog, példás házasságban, nyolc év előtt tragikus körülmények között elhalt. Ettől az időtől Szini János is sokat gyengélkedett, betegeskedett s e hó 28-án, d. u. fél hat órákor családja és szeretettel ágya mellett örökös kartársaitól körülvéve 73 éves korában, csendben, jaj nélkül, örökre elszenderedett.

Temetése május 1-én d. u. 3 órákor lesz Szászhegyen a református egyház szertartása szerint. Négy fia, unokái, kiterjedt rokonsága és Gyergyó népe, hitre, fajra való tekintet nélkül gyászolja.

Május biztató verőfényében, a szászhegyi várom tövében két ősi templom között a gyergyói rög megnyílik, hogy befogadja, kebelére ölelje az öreg vándort, ki a döcögő, ekhós orvosi szekérről, melyen közel félszázadon át rótt az eldugott falusarkat, zugok köves utjait, fáradtan leszállott.

Ez a hálátlan, elkinzott élet tovaszalad, mi megállunk dr. Szini János koporsója mellett s könnyes szemekkel mondunk búcsút:

Isten veled!

9.

HIREK.

— György napja. György napja előestéjén 9 órákor hatalmas tömeg vonult fel a plebánia udvarára, hogy az ősz főpápnak, Szabó Györgynek a tiszteletére adott szerenádron jelen lehessen. Pont 9 órákor együtt volt már a legényegylet teljes számban, az iparos dalegylet és székely ifjak fuvószenekara.

A dalegylet névnapj köszöntőt énekelt, a fuvószenekar pedig alkalmi darabokat játszott. Majd a legényegylet nevében Szász József köszöntötte az ősz főpapot névnapja alkalmával, aki megatottan válaszolt.

A plebánia udvarát zsufolásig megtöltő tömeg az ősz főpásztor zajos éltetésével oszlott szét.

Vasárnap küldöttségek és az ünnepelt főpap nagyszámu tisztelője jelentek meg a plebánián, hogy névünnepe alkalmából szívből jövő jókívánataiknak kifejezést adjanak. Délután a helyi zárdá növendékei rendeztek nagyszabásu ünnepséget György napja alkalmából, mikor is a zárdá nagyterme ugyancsak zsufolásig megtelt ünneplő közönséggel.

— Egy erdélyi művészasszony nagy sikere. Dr. Nagy Lajosné Szentgericzei Jakab Piroška festőművésznőnk nevét különböző budapesti kiállításokon elért szép eredményei Erdélyszerte ismertté tették. Különösen gyergyói és gyilkostói tájai keltettek feltűnést. A tavalyi budapesti tavaszi tárlat egy székelly menyecskejét tartotta kiállításra érdemesnek.

A kiváló festőművésznőt legújabbán nagy kitüntetés érte: Budapest legelsőrangú képzőművészei megalakítják a Magyar Képzőművészek Országos Szövetségét, amelyben a magyar művészvilágnak kizárólag elsőrangú, márkás nevei szerepelnek. Az előkészítibizottság, Csók Istvánnal az élén, Szentgericzei Jakab Piroškát a szövetség tagjai közé való meghívásra találta érdemesnek s ezzel a hivatalos művészvilág részéről is megerősítette azt az elismerést, amellyel a művésznőnek a közönség eddig is adózott.

— Házasság. Páll Márton nyirábrányi állatorvos f. hó 26-án tartotta esküvőjét Debrecenben a szent Anna templomban Hegedüs Mária urleánnyal, Hegedüs Béla ny. városi főjegyző leányával.

— Népszerű orvosi előadás a Gazdasági Egyletben. Mult vasárnap dr. Csiky János orvos a Gazdasági Egyletben igen élénk érdeklődés mellett kezdette meg népszerű orvosi előadás-sorozatát. Ez alkalommal a betegségek okairól általában s a járványos influenzáról beszélt. A mindvégig feszült figyelemmel hallgatott előadást a végén lelkesen megtapsolták.

— Meghívó. A gyergyószentmiklósi róm. kath. Legényegylet f. év május hó 7-én, szombaton este fél 9 órai kezdettel a Laurentziben táncos egybekötött műsoros estélyt rendez, melyre a nagyérdemű közönséget ez uton is tisztelettel meghívja a rendezőség. Műsor: 1. Legényegyleti induló. Éneklő az egylet énekkara. 2. Prolog: Főtiszt. Molnár Lázár s. lelkész. 3. „Akácfavirág” dalosjáték 3 felvonásban. Műsor után tánc. A zenét Sándor Pista zenekara szolgáltatja. Mind ott legyünk!

— Felhívás a halásztársulat tagjaihoz. Az Uradalmak Miniszteriumának rendelete alapján az összes hegyi patakok az állam tulajdonába mentek át; így az azokban való halászat az adóhivataltól kibocsátott halászbizonylat alapján lehetséges. A halászbizonylat elnyeréséhez szükséges kérések Jancsó Béla kereskedő urnál, az egylet pénztárosánál kaphatók, ahol a megfelelő díjak lefizetendők. Mihez tartás végett közöljük mindazon egyénekkel, akik halászni óhajtanak, hogy jegy nélkül ne kíséreljék meg a halászatot, mert az egylet felelőségre hárít, akit megfognak, szigorúan megfognak büntetni. A Magasbük, a Rezpatak és a Békény felső felében (Jankótól fölfelé) a halászat ez évben tilos. Az elnökség.

— Tragikus halál. Folyó hó 27-én délután 2 és 3 óra között özv. Élthes Zsigmondné 75 éves matrona gyógyíthatatlan betegsége feletti elkeseredésében önkéntes véget életének. Az elhunytban dr. Nagy József városi ügyész anyósát gyászolja. Temetése pénteken délután volt általános részvétel mellett.

— Helyi sporthír. A Gy. S. E. választmánya folyó hó 26-án ülést tartott, melyen 30 sportegyleti tagnak a labdarugó szakosztály felállítására iránti kérését tárgyalták. A kérést elvben elfogadták s a közelebbi részletek megbeszélésére bizottságot küldtek ki.

— Újabb haláleset a helyi kórházban. Kovács István, a kolozsvári gazdasági akadémia hallgatója utban volt hazafelé folyó hó 22-én, hogy a husvéti szünidőt Bacau megyében, Onești községben lakó csángó-magyar szüleinél eltöltse. Alig 3 napi betegség után 25-én elhunyt. Hüláját 26-án hazaszállították Onești-be, ahol 28-án helyezték örök nyugalomra.

— Színelőadás Gyergyóalfaluban. A gyergyóalfalvi róm. kath. tantestület május 5-én és 7-én az Ámbros Lajos nagytermében színelőadást rendez; 5-én bál nélkül, 7-én bállal egybekötve. Előadásra kerül Az új földesur című 5 felvonásos színmű. Jókai regénye után színre alkalmazta Hevesi Sándor. Az előadások kezdete esti 8 óra.

— Mükedvelői előadás Csomafalván. A gyergyócsomafalvi mükedvelők ápr. 24-én este adták elő az általuk nagyon jól betanult „Legényfurfang” c. népszínművet, amely felejthetetlen emléket hagyott a műértő közönség lelkében. Ezen nagy siker eléréseért és egyúttal az ifjúság neveléséért Menyhárt Antal tiszteletadó urat illeti a dícséret, ki a tantestülettel karöltve s fáradságot nem kímélve nagy ambícióval öntik a fiatalságba a kulturát. Gondoskodtak arról, hogy ezen előadással még egy kellemes estét szerezzenek a közönségnek, amelynek tiszta jóvedelmét a szegény iskolás gyermekek fölsegélyezésére és a jó tanulók jutalmazására adják. A következő előadás május 5-én este lesz a régi iskola egyik tantermében.

— A budapesti nemzetközi vásárra néhány vásárigazolvány még kapható Gyergyószentmiklóson Sándory Mihálynál.

* Budapesti Nemzetközi Vásárra vásárigazolványok, körutazási jegyek a C.F.R. vonalakra beszerezhetők Deutsch dohánytözsdeben, Mercurea-Ciuc.

* Jégszekevény megvételre kerestetik. Ajánlatokat Márk könyvkereskedése továbbít. 3—2

A város érdekes láttnivalóinak

sorába emelkedett a Dermata ujonnan megnyitott üzlethelyisége. Szenzációként ható kirakatai a vevő-toborzásnak ideális mintapéldányai. Csoportokban állnak az érdeklődők a tükörablakok előtt, melyek mögött a gyár tavaszi cipődivatujdonságai, a legelegánsabb női, férfi és gyermek cipőkreációk, a pompás formájú modellek s a divatszínék sokféle skálája csábítják az üzletbe a nézőt... Illetve mostmár vevőt, mert az igazi meglepetés valójában az üzletben vár a látogatóra. A csín és ízlés harmoniájában a polcokon felsorolt dobozozatok haptákja áll glédában a vevő előtt. S kommandansuk, a vevőkörökben előnyösen ismert Málnássy József már meg is bontja soraikat. Megtelik a pult a választékkal, a tükör csábítóan kínálja a felpróbált „árut” s bizalmas, halk megbeszélés után már létre is jött a vásár.

Megállapítható, hogy a gyár szerencsés szemmel választotta ki fiókvezetőjét. Málnássy József szimpatikus egyénisége kitűnő attrakciója az üzletnek.

Qualitásos áru, szolid árak, kellemes környezetben precíz vevő-szolgálat olyan bázisai a pultmögött álló kereskedőnek, melyeknek birtokában még a mai viszonyok mellett sem maradhat el a siker.

A gyár egyébként erőteljes reklámkampánnyal vezette be tavaszi üzletszezonzát, jellegzetes Dermata betűivel lépten-nyomon találkozunk az ember. Mozivászon, újságoldal, házfal, hirdetőtábla egyaránt propagálja a modern kereskedelem fegyverének vevőszerező hatalmát.

Örömmel üdvözljük a kopott piacunkon új színekkel megjelenő vállalkozást, mely a jobb jövőnek bizakodó szimbólumaként utat mutat kereskedőinknek egy boldogabb korszak felé.

Kr. A.

KÖZGAZDASÁG.

Az első gyergyói pirostarka bikavásár.

F. év ápr. hó 16-án zajlott le Gyergyószentmiklóson a marhavásártéren az első gyergyói simmenthali fajtajellegű bikavásár.

Örömmel állapítható meg valamennyi hozzáértő érdektelen gazda, hogy Gyergyó, ámbar még a simmenthali fajta bikanevelés kezdetén áll, a fölthajtott anyag nagyrésze jó. Volt a fölthajtott bikák egy részében úgy faj, mint küllem tekintetében kívánni való, főleg a visszamaradtak között, de tudjuk, hogy egy vidék marhaállományának egyöntetűvé tétele csak áldozatokkal, tanítással és hosszú évek szervező munkájával jár eredménnyel. Hiszen az utolsó magyar erdélyi fajta bika csak nem rég, 1931. január havában ment ki Gyergyóból (Alfalu községből) s így kizárólag tiszta simmenthali tenyészkörületnek csak azóta mondható Gyergyó.

Megállapítható volt az 1928-as év eredeti svájci bikaimport hatása, melyet az akkori „Megyei Állattenyésztési bizottság” áldozatkészsége tett lehetővé s Gyergyó evvel a grabáci és a szomszédvármegyékbeli bikabehozatallal oda fejlesztette marhaállományát, hogy ezután saját maga elláthatja közsegeit apaállatokkal s nem

kell a pénzt más vármegyékbe vinni a gyergyói községekből. Sőt ezzel a bikavásárral éppen azt akarták demonstrálni Vogel és Fülöp főállatorvosok, hogy itt is meg lehet térülni s nincs szükség a szomszédvármegyékre, hogy maradjon itt benn az a pénz, ami más megyékbe ment volna.

Eppen ezért esett rosszul úgy az eladónak, mint a vásárt rendező főállatorvos uraknak, hogy egyik községünk, ámbar tudta, hogy Gyergyóban, sőt saját községében is kaphat tenyészbikát s tudta, hogy az állatorvos nélkül nem szabad bikát vennie; eladva mustra bikáit, más vidékről hozott olyan bikákat, melyeknél itt olcsóbban jobbat kaphatott volna s nem megvetendő az a pár ezer lej napidíj és utiköltség sem, mely a községnek megmaradt volna.

A vásárra felhajtottak cca 40 drb 1/2—2 1/2 éves koru bikát, melyből Gyergyószárhegy 4, Kászón 3, Gyergyószentmiklós és Csikszépvíz 2—2, Csikszereda, Csikszentsimon, Csátószeg és Tusnád 1—1 drbot, összesen 15 drbot vásároltak, közel egyszáz ezer lej értékben, melyet azonnal fizettek.

Az eladók között első helyen áll Gyergyószentmiklós 5 darabbal, Ujfalu 3 darabbal, Csomafalva és Ditró 2—2 darabbal, Szárhegy, Remete és Alfalu 1—1 darabbal.

Kár, hogy néhány gyergyói község későn érkezett a vásárra, mikor már a többiek a javát kiválasztották s így most messzire kell bikáért menniök.

A bikák árai minőség szerint 5—8500 lej között váltakoztak.

Ez a vásár az eladónak is például szolgálhatott, hogyha jól nevelnek, jól tudják értékesíteni, míg a rosszat nem tudják egyáltalán eladni s így legalább a jövőben ahhoz tartják magukat.

Erre volt is példa, amennyiben a legszebb bikaborjút Ferencz József ditrói lakos Szentmiklós városának 7.700 lejért adta el. A borju csak 18 hónapos. Láttam 2 évet töltött bikát viszont 6.000 lejért gazdát cserélni. Az első olcsó volt közel 8.000 lejért s az utóbbi 6.000 lejért drága.

A köszönet ezért a vásár eredményéért elsősorban Vogel Jakab vármegyei főállatorvos urat illeti, ki a mezőgazdasági kamaránál kamatmentes kölcsönt eszközölt ki a vásárló községek részére, mert a mai rossz viszonyok mellett anélkül talán egy sem tudott volna vásárolni; és hogy behozta vásárolni hozzánk a csiki községeket, akik megelégedve távozhattak tőlünk, olyan szép 8 bikát vittek el, olcsó áron.

Másodszorban a köszönet Fülöp József kerületi főállatorvos urat illeti, ki ezt a vásárt megrendezte és lehetővé tette a tenyésztőknek az értékesítést.

A tenyésztőknek pedig szolgáljon buzdításul, hogy jövőben csak prima és tisztafajlagú állatokat hagyjanak meg bikának, mert a bikanevelés, mindig — ha kiszámítjuk mit eszik meg — ráfizetéssel járt s annál inkább jár most. Nem annak az atyafinak van igaza, aki egy nagy kores bikát vezetgetve azt a megjegyzést tette: „Ugy látszik ezek a vásárló urak nem kezdtek látni a szemüktől, mert a hátamon mind elhordanám, olyan kicsikét vesznek meg s az enyémet meg se akarják látni” — hanem a vevőknek volt igazuk, akik a legszebbjét és legtisztább fajtajellegűt vették meg.

Jöjjenek el más években is csiki gazdaságaink hozzánk bikáért, mi mindig igyekeznünk fogunk jobbnál jobbakat nekik adni s azt hiszem, amint az idéniekben nem fognak csalatkozni, úgy nem fognak a jövődöbeliekben sem.

Agoston Agoston.

Az Uránia mozgó hirei.

Május 1-én és 2-án, román husvét első és másodnapján

A titkárno titka

című nagy kiállítású amerikai életképet vetítjük. A newyorki felső négy százak fiataljainak életstílusa, a kalandok, szórakozások, a gáttalan élvhajhászat kiélési formái peregnének le, izgalmas, rohanó tempójú filmmese keretében. Játék, szerelem, gyilkosság, az alvilág és arisztokrácia csak újságokból ismert eseményei, a csempészet és banditizmus teszik feszültségig izgalmassá a filmet.

A címszereplő a Mosolygó főhadnagyból ismert bájos primadonna, Claudett Colbert, míg partnere Georg Metaxa, a már világszerte ismert márka Metaxa-filmnek jóképű hőse.

7-én és 8-án a

Büvész.

Szenzációs kalandorkép.

